

S Bilişim Danışmanlık

# Türkiye'de SİYASİ İSTİKRAR

2021 Ekim Aylık Rapor



## Siyasi İstikrar İndeksi (Sİİ) Ekim Raporu Referans: 12178

### Özet ve Değerlendirme

**Sİİ Ekim’de düşmüştür; 43.634’den 42.493’e.** Siyasi şiddet hariç tüm alt sektörlerde gerileme vardır. **“Hükümet Kurulum ve İşleyiş”** alt sektör indeksi ile **“Bürokratik Kapasite ve Tam Kullanımı”** alt sektör indeksindeki gerileme dikkat çekicidir.

2 / 5

**“Temel Meşruiyet ve Yönetim Normlarının Kararlılığı”** alt sektör indeksi gerilemiştir. Gerileme başlıca nedenleri; CHP-Kılıçdaroğlu’nun Hükümet-Yargı, Hükümet-İdare etkileşimini baskılamak adına “tehditkâr” söylemi, siyasi düzeni ek tahrip ettiricidir. 17-25.Aralık sürecine dair açık itirafa rağmen savcılığın soruşturmayı reddi olumsuz kayıttandır. İdare’nin piyasa/enflasyonu baskılama adına işleyişi olumsuz seyirdedir.

**“Parlamento Desteği ve Yapısı”** alt sektör indeksi gerilemiştir. Gerileme başlıca nedenleri; CHP-Kılıçdaroğlu bir yandan iktidar el değişimiyle devr-i sabık yaratacağını açıkça sinyalleşmekte, diğer yandan, Anayasa değişikliği için muhalefet tümü adına yokuz demektedir. Ana muhalefetin tekniği, çözümcü değil iktidar el değişim dönemini aşırı baskılamak, Parlamento işlevselliğini, çözüm yeteneğini tahrip ettirmektir.

**“Hükümet Kurulum ve İşleyiş”** alt sektör indeksi gerilemiştir. Gerileme başlıca nedeni dörttür: İlki, Hükümet, teknik nedenden İdare’ye hâkim olamamaktadır. İzlediği eko-politik dizge, merkez-yerel ve koordineli hizmet etkileşimini engellemektedir. Havaalanı-şehir, elektrik fiyatlama ve arz bileşimi gibi. İkincisi, iktidar iktisadi networkları kazançlarını off-shore’a kaçırmaktadır. Bu kaçırma, aynı networkların zaruri bileşeni haline geldikleri kamu hizmetinin ileride fonlama bileşimini bozucudur. Üçüncüsü, TCMB, Hükümet makroekonomik politika set boşluğunu doldurma gayretindedir. Dördüncüsü, dış politik etkileşim tıkanmış, sahaya yansımakta, Suriye’de operatif kabiliyet yitirilme sınırındadır.

**“Siyasa Uygulama ve Yönetişim”** alt sektör indeksi gerilemiştir. Gerileme başlıca nedenleri; siyasi iktidar, “sahaya ve kurum/usullere tam yansıtma” suretiyle muhalefete dönük tutumunu sertleştirmiş, gerginliği beslemiştir. Muhalefet de, başta CHP-Kılıçdaroğlu,



gerginlik üretici söylem ve tutumdadır. Ulusal kanallar üstünde baskı sıkılaştırmış, TÜGVA gibi organizasyonların etrafı maliyetleri görünürlük kazanmıştır.

“**Kurumlarla İlişkiler**” alt sektör indeksi gerilemiştir. Alt sektörde olumlu kayıt nadir hale gelmiştir. Gerileme başlıca nedenleri; (Merkezî) Hükümetle yerel idareler açıktan ancak usul/yöntem olarak mutedil çekişmededir. Hükümet; finans, enerji, perakende kaynaklı strese, diğer kurumlarla etkileşimi bu yüzden ağır baskı altındadır. Şimdilik Hükümet, zecren çözüm gayretindedir.

3 / 5

“**Dış Politik Aktörlerle İlişkiler**” alt sektör indeksi gerilemiştir. Gerileme başlıca nedenleri; ABD ve Rusya yönünde ilişkiler eşanlı ağır stres altındadır. ABD'nin Rusya'ya karşı Karadeniz, Türkiye'ye karşı da Yunanistan aktiviteleri ağır olumsuz potansiyeldedir.

“**Bürokratik Kapasite ve Tam Kullanımı**” alt sektör indeksi gerilemiştir. Gerileme başlıca nedenleri; MB'nin işlevsizleşmesi ve kesintisiz kamu hizmeti üretecek birimlerin (likidite/ finansman, enerji gibi) üzerindeki baskıdır.

“**Siyasi Şiddet**” alt sektör indeksi yükselmiştir. Covid -19 negatif rakamlarına rağmen yükseliş başlıca nedeni PKK ile mücadelede başarı, bazı sıkıntıya rağmen Suriye sınırının güvenli tutulması, Kuzey Irak'ta tampon bölgenin stabilite kazanmasıdır.

“**Ekonomik İstikrar Faktörleri**” alt sektör indeksi gerilemiştir. Gerileme başlıca nedenleri; Hükümet'in makro-ekonomik çerçeve yoksunluğuna eklenen, TCMB'nin işlevsizleşmesi ve objektivitesini tamamen yitirmesidir. İhracatta pozitif gelişmelere rağmen TCMB'nin yol açtığı risk, ciddidir. Organize perakende de stres yüksek; sektör, hasarı hazmetme gayretindedir. Akaryakıt zamları ekonomik performansın nefesini kesicidir.

**Siyasi istikrar Ekim'de düşmüştür.** Siyasi şiddet hariç tüm alt sektörlerde gerileme vardır. Dış politik etkileşim yine ağır baskı kaynağı haline gelecek görünmektedir. İçeride Merkez Bankası'na havale edilen makroekonomik çerçeve, uzun hatta birkaç ay dahi taşınamayacak işleyiştir. Suriye'de askerî diplomasi ve askerî etkinliğin sınırlarına gelinmiş görünmektedir. Suriye'de denklem değiştirici seçenekler, PKK/YPG değil Esad haline gelmektedir. Hükümet etmenin ağır güçleştiği platoya girilmiştir.

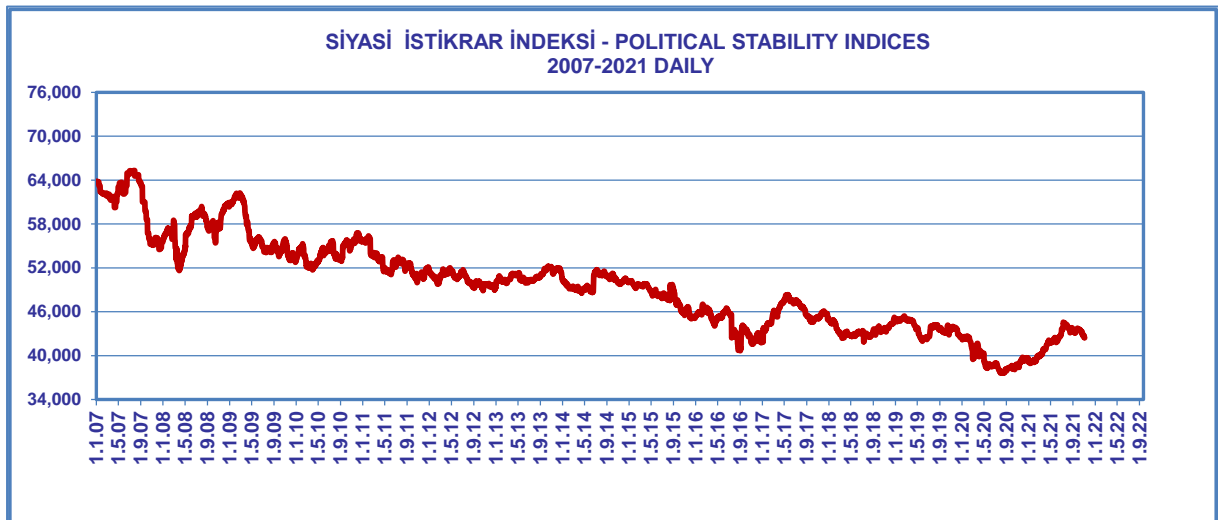


### Alt Sektör Gelişmeler

	30.09.21	31.10.21	% Değişim / Difference
Siyasi İstikrar İndeksi (Sİİ) / Political Stability Index (PSI)	43.634	42.493	-2,61
Temel Meşruiyet ve Yönetim Normları / Basic Legitimacy And Governance Norms	5.524	5.333	-3,46
Parlamento Desteği ve Yapısı / Parliament Support and Structure	11.731	11.742	-0,09
Hükümet Kurulum ve İşleyişi / Government Forming and Operation	2.395	2.123	-11,36
Siyasa Uygulama ve Yönetişim / Political Efficiency and Governance	5.258	5.243	-0,29
Kurumlarla İlişkiler / Relations with Institutions	3.656	3.531	-3,42
Dış Politik Aktörlerle İlişkiler / Relations with Foreign Political Actors	1.931	1.856	-3,88
Bürokratik Kapasite ve Tam Kullanımı / Bureaucratic Capacity and Full Usage	3.439	3.077	-10,53
Siyasi Şiddet / Political Violence	2.411	2.699	11,95
Ekonomik İstikrar Faktörleri / Economical Stability Factors	7.288	6.889	-5,47

### Veriler

Değerlendirmelerde izlek ve raporlamalarla birlikte **1.605** haber (**14.635**'den **16.239**'a) ve yaklaşık **345** ekonomik veri kayıtlanmıştır. Haber ve verilerin kayıtlanma oranı yaklaşık **%2,2**'dir.





## Sonuç

Ekim’de siyasi istikrar gerilemiştir. Siyasi şiddet hariç tüm alt sektörlerde gerileme vardır. Dış politik etkileşim yine ağır baskı kaynağı haline gelecek görünmektedir. İçeride Merkez Bankası’na havale edilen makroekonomik çerçeve, uzun hatta birkaç ay dahi taşınamayacak işleyiştir. Suriye’de askerî diplomasi ve askerî etkinliğin sınırlarına gelmiş görünmektedir. Suriye’de denklem değiştirici seçenekler, PKK/YPG değil Esad haline gelmektedir. Hükümet etmeninin ağır güçleştiği platoya girilmiştir.

5 / 5

Saygılarımızla,  
S Bilişim Danışmanlık

*Not: Ana Rapor 52 sayfadan oluşmaktadır*

“Bu raporun barındırdığı ya da dayandığı bilgiler yazarlarımızın doğru ve güvenilir olduğuna inandığı kaynaklardan alınmış ve akademik denetime tabi tutulmuştur. Bununla birlikte üçüncü şahıslardan alınan hiçbir bilginin doğruluğu ve tamlığı bağımsız olarak onaylanmamış buna dair bir garanti verilmemiştir. Rapordaki ifadeler geleceğe dair güncel beklentiler temin edebilir ve doğrudan güncel veya tarihi bir gerçeğe ilişkin olmayan herhangi bir beyan içerebilir. İşbu ifadeler bilinen / bilinmeyen riskler, tereddüt ve kapsamlı olarak belirtilmemiş başka faktörler içerebilir. Bu rapora katkıda bulunanlar sürekli değişen bir çevrede faaliyet gösterdiğinden devamlı yeni risklerin ortaya çıkması doğaldır. Okuyucu bu ifadelere aşırı bir güven sergileyerek yatırım ya da ticari bir işlem yapmamaları için uyarılmaktadır. Raporun hazırlanmasına katkıda bulunanlar yeni bir bilginin doğuracağı sonucu müteakiben hiçbir ifade üzerinde halka açık bir güncelleme yapma zorunluluğu taşımaz. Raporu yazarlar bu bilgilerin kullanımına bağlı doğacak hiçbir zarar yahut kayıptan hiçbir şekilde sorumlu tutulamazlar.” Tüm hakları saklıdır. Bu raporun hiçbir parçası fotokopi, kayıt, bilgi depolama ve yeniden kullanımı mümkün kılacak araç / sistem dâhil olmak üzere alıntı yapılamaz, yeniden yayınlanamaz.